Avizul Comitetului European al Regiunilor – Propunere pentru un Fond european de apărare

(2018/C 247/08)

Raportor: Dainis Turlais (LV-ALDE), membru al Consiliului Local Riga

Documente de referință: Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării, pentru sprijinirea competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare a UE

COM(2017) 294 final – 2017/0125(COD)

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Lansarea Fondului european de apărare

COM(2017) 295 final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Se adaugă o nouă referire după ultima referire:

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	având în vedere cooperarea structurată permanentă în domeniul securității și apărării (PESCO) convenită de 23 de state membre ale Uniunii Europene la 13 noiembrie 2017, astfel cum este descrisă în Tratatul privind Uniunea Europeană, articolele 42 alineatul (6) și 46, precum și în Protocolul nr. 10 la Tratatul privind Uniunea Europeană;

Amendamentul 2

Considerentul 2

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(2) Pentru a contribui la sporirea competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare a UE, ar trebui instituit programul european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (denumit în continuare „programul"). Programul ar trebui să ***vizeze îmbunătățirea competitivității*** industriei de apărare a Uniunii, între altele în domeniul apărării cibernetice, prin sprijinirea cooperării între întreprinderi în faza de dezvoltare a produselor și a tehnologiilor din domeniul apărării. Faza de dezvoltare, care urmează după faza de cercetare și tehnologie, implică riscuri și costuri care împiedică în continuare exploatarea rezultatelor cercetării și au un impact negativ asupra competitivității industriei de apărare a UE. Prin sprijinirea fazei de dezvoltare, programul ar contribui la o mai bună exploatare a rezultatelor cercetării în materie de apărare și ar contribui la acoperirea decalajului dintre cercetare și producție, precum și la promovarea tuturor formelor de inovare. Programul ar trebui să completeze activitățile desfășurate în conformitate cu articolul 182 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și nu acoperă producția de produse și de tehnologii din domeniul apărării.	(2) Pentru a contribui la sporirea competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare a UE ***și la creșterea eficienței globale a cheltuielilor pentru apărare în Uniune, promovând astfel autonomia strategică a UE***, ar trebui instituit programul european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (denumit în continuare „programul"). Programul ar trebui să ***garanteze că*** competitivitatea industriei de apărare a Uniunii, între altele în domeniul apărării cibernetice, ***este asigurată*** prin sprijinirea cooperării între întreprinderi, ***în special între IMM-uri, din diferite state*** în faza de dezvoltare a produselor și a tehnologiilor din domeniul apărării. Faza de dezvoltare, care urmează după faza de cercetare și tehnologie, implică riscuri și costuri care împiedică în continuare exploatarea rezultatelor cercetării și au un impact negativ asupra competitivității industriei de apărare a UE. Prin sprijinirea fazei de dezvoltare, programul ar contribui la o mai bună exploatare a rezultatelor cercetării în materie de apărare și ar contribui la acoperirea decalajului dintre cercetare și producție, precum și la promovarea tuturor formelor de inovare. Programul ar trebui să completeze activitățile desfășurate în conformitate cu articolul 182 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și nu acoperă producția de produse și de tehnologii din domeniul apărării.

Amendamentul 3

Considerentul 3

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(3) Pentru o mai bună valorificare a economiilor de scară în industria de apărare, programul ar trebui să sprijine cooperarea dintre întreprinderi pentru dezvoltarea de produse și tehnologii de apărare.	(3) Pentru o mai bună valorificare a economiilor de scară în industria de apărare, programul ar trebui să sprijine cooperarea între statele membre ***și, respectiv***, întreprinderi în ceea ce privește dezvoltarea de produse și de tehnologii de apărare, ***promovând astfel standardizarea sistemelor militare*** și îmbunătățind în același timp interoperabilitatea acestora.

Amendamentul 4

Considerentul 4

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(4) Programul ar trebui să acopere o perioadă de doi ani, de la 1 ianuarie 2019 până la 31 decembrie 2020, iar suma necesară pentru punerea în aplicare a programului ar trebui să fie stabilită pentru această perioadă.	(4) Programul ar trebui să acopere o perioadă de doi ani, de la 1 ianuarie 2019 până la 31 decembrie 2020, iar suma necesară pentru punerea în aplicare a programului ar trebui să fie stabilită pentru această perioadă. ***În vederea finanțării programului din bugetul general al Uniunii, se recomandă alocarea, în acest scop, a sumei de 500 de milioane EUR în prețuri curente. Având în vedere că programul este o inițiativă nouă care nu a fost prevăzută în cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020, și pentru a evita orice impact negativ asupra finanțării programelor multianuale existente, această sumă ar trebui să provină din marjele nealocate din cadrul plafoanelor cadrului financiar multianual. Suma finală ar trebui autorizată de Parlamentul European și de Consiliu, prin intermediul procedurii bugetare anuale.***

Expunere de motive

Motivele sunt evidente.

Amendamentul 5

Considerentul 5

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(5) Programul ar trebui implementat în conformitate deplină cu dispozițiile Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]). Finanțarea poate lua, în special, forma unor subvenții. Se pot utiliza instrumente financiare sau achiziții publice atunci când este cazul.	(5) Programul ar trebui implementat în conformitate deplină cu dispozițiile Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]). Finanțarea poate lua, în special, forma unor subvenții. Se pot utiliza instrumente financiare sau achiziții publice atunci când este cazul; ***ar putea fi prevăzute mecanisme de combinare.***
([6]) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).	([6]) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

Expunere de motive

Nu se aplică.

Amendamentul 6

Considerentul 10

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(10) Dat fiind că obiectivul programului este de a sprijini competitivitatea industriei de apărare a Uniunii prin reducerea riscurilor din faza de dezvoltare a proiectelor de cooperare, acțiunile legate de dezvoltarea de produse sau de tehnologii de apărare, și anume definirea unor specificații tehnice comune, proiectarea, crearea de prototipuri, testarea, calificarea și certificarea, studiile de fezabilitate și alte măsuri de sprijin ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de acesta. Programul va urmări, de asemenea, modernizarea produselor și a tehnologiilor existente în domeniul apărării.	(10) Dat fiind că obiectivul programului este ***de a da un impuls independenței strategice a UE prin consolidarea capacității sale de apărare și*** de a sprijini sporirea independenței strategice a UE, prin consolidarea capacității sale de apărare, și competitivitatea industriei de apărare a Uniunii prin reducerea riscurilor din faza de dezvoltare a proiectelor de cooperare, acțiunile legate de dezvoltarea de produse sau de tehnologii de apărare, și anume definirea unor specificații tehnice comune, proiectarea, crearea de prototipuri, testarea, calificarea și certificarea, studiile de fezabilitate și alte măsuri de sprijin ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de acesta. Programul va urmări, de asemenea, modernizarea produselor și a tehnologiilor existente în domeniul apărării, ***dezvoltate de statele membre***.

Amendamentul 7

Considerentul 13

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(13) Întrucât programul urmărește sporirea competitivității industriei de apărare a Uniunii, numai entitățile stabilite în Uniune și controlate efectiv de către statele membre sau de resortisanți ai acestora ar trebui să fie eligibile pentru sprijin. În plus, pentru a se asigura protecția intereselor esențiale în materie de securitate ale Uniunii și ale statelor sale membre, infrastructura, facilitățile, bunurile și resursele utilizate de beneficiari și de contractanți în acțiunile finanțate în cadrul programului nu trebuie să se afle pe teritoriul unei țări terțe.	(13) Întrucât programul urmărește sporirea competitivității industriei de apărare a Uniunii, numai entitățile stabilite în Uniune și controlate efectiv de către statele membre sau de resortisanți ai acestora ar trebui să fie eligibile pentru sprijin. În plus, pentru a se asigura protecția intereselor esențiale în materie de securitate ale Uniunii și ale statelor sale membre, infrastructura, facilitățile, bunurile și resursele utilizate de beneficiari și de contractanți în acțiunile finanțate în cadrul programului nu trebuie să se afle pe teritoriul unei țări terțe. ***În contextul cooperării transfrontaliere, întreprinderile cu sediul în UE ar trebui protejate de încercările de influențare din partea unor întreprinderi din țări terțe.***

Amendamentul 8

Considerentul 21

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(21) Comisia ar trebui să întocmească un program de lucru multianual în conformitate cu obiectivele programului. Comisia ar trebui asistată la stabilirea programului de lucru de către un comitet format de statele membre (denumit în continuare „comitetul programului"). Având în vedere politica Uniunii privind întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) ca element esențial pentru asigurarea creșterii economice, a inovării, a creării de locuri de muncă și a integrării sociale în Uniune și faptul că acțiunile sprijinite vor necesita în general o colaborare transnațională, este important ca programul de lucru să reflecte și să permită o astfel de participare transfrontalieră a IMM-urilor ***și ca, prin urmare, o astfel de acțiune să beneficieze de o parte*** din bugetul general.	(21) Comisia ar trebui să întocmească un program de lucru multianual în conformitate cu obiectivele programului. Comisia ar trebui asistată la stabilirea programului de lucru de către un comitet format de statele membre (denumit în continuare „comitetul programului"). Având în vedere politica Uniunii privind întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) ca element esențial pentru asigurarea creșterii economice, a inovării, a creării de locuri de muncă și a integrării sociale în Uniune și faptul că acțiunile sprijinite vor necesita în general o colaborare transnațională, este important ca programul de lucru să reflecte și să permită o astfel de participare transfrontalieră a IMM-urilor, ***dacă ajutorul financiar acordat se ridică la cel puțin 20 %*** din bugetul general ***anual***.

Amendamentul 9

Nou considerent după considerentul 25

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	(26) Comisia ar trebui să se concentreze pe o abordare locală (respectiv, teritorială), asigurând informarea adecvată a IMM-urilor, a clusterelor regionale și a regiunilor din toate statele membre în legătură cu posibilitățile de utilizare a programului și cu alte posibilități de finanțare a proiectelor din sectorul apărării, în special pe baza principiului protejării strategiilor regionale de specializare inteligentă.

Amendamentul 10

Articolul 2

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Articolul 2	*Articolul 2*
Obiective	**Obiective**
Programul are următoarele obiective:	Programul are următoarele obiective:
(a) să promoveze competitivitatea și capacitatea de inovare a industriei de apărare a Uniunii prin sprijinirea acțiunilor în faza de elaborare;	(a) să promoveze competitivitatea și capacitatea de inovare a industriei de apărare a Uniunii prin sprijinirea acțiunilor în faza de elaborare;

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(b) să sprijine și să stimuleze cooperarea dintre întreprinderi, inclusiv dintre întreprinderile mici și mijlocii, în ceea ce privește dezvoltarea de tehnologii sau de produse în conformitate cu prioritățile în materie de capabilități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul Uniunii;	(b) să sprijine și să stimuleze cooperarea dintre întreprinderi, inclusiv dintre întreprinderile mici și mijlocii, în ceea ce privește dezvoltarea de tehnologii sau de produse în conformitate cu prioritățile în materie de capabilități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul Uniunii;
(c) să încurajeze o mai bună exploatare a rezultatelor cercetării în materie de apărare și să contribuie la eliminarea decalajelor dintre cercetare și dezvoltare.	(c) să încurajeze o mai bună exploatare a rezultatelor cercetării în materie de apărare și să contribuie la eliminarea decalajelor dintre cercetare și dezvoltare;
	(d) să consolideze capacitățile de apărare și de securitate din statele membre ale UE cu frontiere externe.

Expunere de motive

Programul trebuie să fie favorabil incluziunii și deschis beneficiarilor din toate statele membre, eliminând barierele geografice. Pentru a-și îndeplini obligațiile legate de controlul și protecția frontierelor externe ale UE, statele membre respective ar trebui să aibă posibilitatea de a dezvolta o specializare inteligentă în contextul industriei apărării.

Amendamentul 11

Articolul 3

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Articolul 3	*Articolul 3*
Buget	**Buget**
Cuantumul pentru punerea în aplicare a programului pentru perioada 2019-2020 se stabilește la 500 de milioane EUR în prețuri curente.	Cuantumul pentru punerea în aplicare a programului pentru perioada 2019-2020 se stabilește la 500 de milioane EUR în prețuri curente, ***sumă care să provină exclusiv din marjele nealocate și nu din realocări ale bugetului***.

Expunere de motive

Este inacceptabil ca bugetul pentru acest program, care nu a fost prevăzut la momentul stabilirii cadrului financiar multianual, să provină din mijloace prevăzute deja în cadrul programelor actuale ale UE.

Amendamentul 12

Articolul 4 alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Dispoziții de finanțare generale	**Dispoziții de finanțare generale**
Uniunea poate acorda asistență financiară prin intermediul tipurilor de finanțare prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, în special: ***(a)*** granturi; ***(b)*** instrumente financiare; ***(c)*** achiziții publice.	Dispoziții de finanțare generale Uniunea poate acorda asistență financiară prin intermediul tipurilor de finanțare prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, în special prin granturi ***și, după caz***, instrumente financiare și achiziții publice. ***Asistența financiară din partea Uniunii poate fi acordată pentru servicii de asistență tehnică pentru planificarea de proiecte de către și IMM-uri.***

Amendamentul 13

Articolul 7 alineatul (1)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Entități eligibile	**Entități eligibile**
Beneficiarii sunt întreprinderi care au sediul în Uniune, în care statele membre și/sau resortisanți ai acestora dețin peste 50 % din întreprindere și au controlul efectiv asupra acesteia în sensul articolului 6 alineatul (3), direct sau indirect printr-una sau mai multe întreprinderi intermediare. În plus, infrastructura, toate echipamentele, activele și resursele utilizate de către participanți, inclusiv de către subcontractanți și alte părți terțe, în cadrul acțiunilor finanțate în cadrul programului nu trebuie să fie situate pe teritoriul unei țări terțe, pe întreaga durată a acțiunii.	Beneficiarii ***care îndeplinesc criteriile pentru o cooperare transfrontalieră și subcontractorii acestora*** sunt întreprinderi care au sediul în Uniune, în care statele membre și/sau resortisanți ai acestora dețin peste 50 % din întreprindere și au controlul efectiv asupra acesteia în sensul articolului 6 alineatul (3), direct sau indirect printr-una sau mai multe întreprinderi intermediare. În plus, infrastructura, toate echipamentele, activele și resursele utilizate de către participanți, inclusiv de către subcontractanți și alte părți terțe, în cadrul acțiunilor finanțate în cadrul programului nu trebuie să fie situate pe teritoriul unei țări terțe, pe întreaga durată a acțiunii.

Amendamentul 14

Articolul 10

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Criterii de atribuire	**Criterii de atribuire**
Acțiunile propuse pentru finanțare în cadrul programului se evaluează pe baza următoarelor criterii cumulative:	Acțiunile propuse pentru finanțare în cadrul programului se evaluează pe baza următoarelor criterii cumulative:
(a) excelență;	(a) excelență;
(b) contribuția la inovarea și dezvoltarea tehnologică a industriei de apărare și, prin urmare, la promovarea autonomiei industriale a Uniunii în domeniul tehnologiilor de apărare;	(b) contribuția la inovarea și dezvoltarea tehnologică a industriei de apărare și, prin urmare, la promovarea autonomiei industriale a Uniunii în domeniul tehnologiilor de apărare;

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(c) contribuția la interesele de securitate și de apărare ale Uniunii prin consolidarea tehnologiilor de apărare care contribuie la prioritățile în materie de capabilități stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul Uniunii;	(c) contribuția la interesele de securitate și de apărare ale Uniunii prin consolidarea tehnologiilor de apărare care contribuie la prioritățile în materie de capabilități stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul Uniunii;
(d) viabilitatea, în special prin demonstrarea de către beneficiari a faptului că costurile eligibile rămase ale acțiunii sunt acoperite de alte instrumente de finanțare, cum ar fi contribuții ale statelor membre;	(d) viabilitatea, în special prin demonstrarea de către beneficiari a faptului că costurile eligibile rămase ale acțiunii sunt acoperite de alte instrumente de finanțare, cum ar fi contribuții ale statelor membre;
(e) pentru acțiunile descrise la articolul 6 alineatul (1) literele (b)-(e), contribuția la competitivitatea industriei europene de apărare prin demonstrarea de către beneficiari a faptului că statele membre s-au angajat să producă și să achiziționeze în comun produsul final sau tehnologia, într-un mod coordonat, inclusiv prin achiziții publice comune, după caz.	(e) pentru acțiunile descrise la articolul 6 alineatul (1) literele (b)-(e), contribuția la competitivitatea industriei europene de apărare prin demonstrarea de către beneficiari a faptului că statele membre s-au angajat să producă și să achiziționeze în comun produsul final sau tehnologia, într-un mod coordonat, inclusiv prin achiziții publice comune, după caz.
	Măsurile eligibile pentru finanțare în cadrul acelei părți a programului destinate sprijinirii IMM-urilor și consolidării capacităților regiunilor de frontieră ale UE în domeniile apărării și securității vor fi evaluate în funcție de următoarele criterii:
	(a) excelență;
	(b) potențialul de dezvoltare a unui sistem integrat de întreprinderi din domeniul securității și apărării;
	(c) sustenabilitate, beneficiarii furnizând dovezi că costurile restante sunt acoperite din alte surse de finanțare, cum ar fi contribuțiile statelor membre.

Expunere de motive

Nu se aplică.

Amendamentul 15

Articolul 13 alineatul (3)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Programul de lucru	**Programul de lucru**
Programul de lucru ***asigură faptul că o parte credibilă din bugetul general*** va veni în sprijinul acțiunilor care permit participarea transfrontalieră a IMM-urilor.	Programul de lucru garantează că ***cel puțin 20 %*** din bugetul total va veni în sprijinul acțiunilor care permit participarea transfrontalieră a IMM-urilor.

Expunere de motive

Nu se aplică.

II. **RECOMANDĂRI POLITICE**

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Introducere

1. observă că gama de amenințări la adresa securității în lume tinde să se extindă (războaie, conflicte armate, terorism, imigrație ilegală, corupție, populism). Problemele de securitate diferă de la un stat membru al UE la altul sau de la o regiune la alta. Comitetul European al Regiunilor (CoR) sprijină propunerea pentru un program de apărare european și obiectivele pe care acesta le urmărește, de a îmbunătăți capacitatea industriei europene de apărare, incluzând securitatea cibernetică, competitivitatea și inovarea, o mai bună exploatare a rezultatelor cercetării în materie de apărare, promovarea colaborării între întreprinderi pentru dezvoltarea de produse și tehnologii din domeniul apărării și utilizarea proiectelor de cooperare pe termen lung între statele membre. Salută inițiativa de a institui un Fond european de apărare (FEA), care cuprinde atât „Programul european de dezvoltare industrială în domeniul apărării", cât și „Acțiunea pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare";

2. estimează că securitatea fiecărui stat membru și a UE în ansamblu se bazează pe doi piloni principali: potențialul economic și o societate coerentă și unitară. Între timp, securitatea unui stat membru echivalează cu securitatea Uniunii Europene în ansamblul său. UE trebuie să depună eforturi mai mari în domeniul propriei securități, pentru a câștiga un profil mai clar conturat ca actor cu influență mondială în domeniul păcii;

Respectarea principiilor subsidiarității și proporționalității

3. recunoaște articolul 173 din TFUE ca temei juridic adecvat pentru program, întrucât este legat de competitivitatea industriei;

4. subliniază că punerea în aplicare a programului EDIDP va fi gestionată de Agenția Europeană de Apărare, care funcționează ca o agenție de reglementare responsabilă numai în fața Consiliului. În plus, nu este o practică obișnuită ca o agenție de reglementare să gestioneze alocări bugetare atât de substanțiale. Prin urmare, CoR solicită Comisiei Europene să asigure cel mai înalt nivel de transparență în funcționarea programului EDIDP și să ia ca exemplu funcționarea agențiilor executive care răspund în fața Parlamentului European;

5. invită Comisia să utilizeze potențialul tuturor statelor membre ale UE și nu să își concentreze sprijinul pe anumite teritorii; nu trebuie să se piardă din vedere că dezvoltarea regională este, de asemenea, importantă pentru securitatea internă a fiecărui stat membru, fiind unul din obiectivele de dezvoltare a acestora;

6. solicită să se aibă în vedere consolidarea capacităților de securitate și apărare a regiunilor situate la frontierele externe ale Uniunii;

Concentrarea pe valoarea adăugată a UE

7. pentru a atinge obiectivele de pace, libertate, egalitate și stabilitate, UE colaborează strâns cu guvernele naționale ale statelor membre în toate chestiunile ce țin de valoarea adăugată a Europei. Acest fapt trebuie să se reflecte și în planul de acțiune privind Fondul european de apărare;

8. sprijină inițiativa Comisiei Europene de a face uz de toate prerogativele sale pentru a îmbunătăți capacitățile de apărare ale statelor membre ale UE și pentru a promova cooperarea între acestea, cu scopul de a asigura un nivel de integrare mai aprofundat și de a furniza dispoziții clare cu privire la direcția de urmat în ce privește sprijinul acordat procesului de planificare a capacităților naționale de apărare și dezvoltării unor lanțuri de aprovizionare integrate, competitive;

9. atrage atenția că dezvoltarea unor lanțuri de aprovizionare integrate și competitive în UE depinde de angajamentul politic al statelor membre în acest sens. Fondul european de apărare ar trebui să promoveze și să încurajeze cooperarea între statele membre în domeniul dezvoltării de produse și tehnologii de apărare;

10. subliniază că trebuie promovate în mod activ progresul către o mai mare autonomie strategică a UE și consolidarea capacităților sale de apărare. Competitivitatea industriei de apărare a UE trebuie susținută; trebuie verificat cu deosebită atenție dacă solicitanții de sprijin provin în mod efectiv din Uniunea Europeană. Este imperios necesar ca contractanții și subcontractanții să aibă sediul în Uniunea Europeană; cel puțin 50 % din acțiunile acestor societăți trebuie să fie deținute de state membre sau de persoane fizice sau juridice din UE, iar controlul să fie deținut efectiv de capitaluri europene. Gestionarea acestor întreprinderi și controlul efectiv al acestora trebuie să aibă loc în interiorul UE. Comisia Europeană ar trebui să vegheze ca nicio țară terță să nu își exercite controlul efectiv asupra uneia dintre organizațiile participante într-un consorțiu;

11. subliniază că Fondul european de apărare nu poate înlocui măsurile luate de statele membre, ci le completează prin intermediul unor proiecte transfrontaliere, pe care statele membre nu ar avea capacitatea de a le finanța singure. Fondul european de apărare oferă – în coordonare cu statele membre, NATO și alte organizații internaționale – o completare a acțiunilor întreprinse de statele membre; contribuția sa reprezintă o valoare adăugată europeană clară pentru politica europeană de apărare;

Integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțurile de aprovizionare din domeniul apărării din UE

12. se bucură că Fondul european de apărare destinat sprijinirii cercetării și dezvoltării de produse și tehnologii din domeniul apărării se bazează pe o abordare care ia în considerare întregul ciclu de viață, prevăzând în acest sens două componente ale fondului;

13. recomandă insistent ca, atunci când se evaluează cererile de proiecte ale unor consorții, să se atribuie puncte suplimentare consorțiilor la care participă un număr mai mare de IMM-uri;

14. dorește să atragă atenția că o premisă esențială pentru dezvoltarea ambelor componente ale Fondului european de apărare constă în instituirea unui mecanism eficace de planificare a capacității, în stabilirea priorităților de cercetare și capacități, asigurând în același timp o strânsă coordonare între aceste două componente;

15. consideră că ar trebui alocată o finanțare suplimentară a UE pentru a sprijini industria de apărare de pe teritoriul său și sprijină definiția beneficiarului, astfel cum figurează în documentul Comisiei;

16. invită statele membre să se angajeze în mod activ în gestionarea celor două componente ale fondului, în vederea identificării nevoilor și priorităților;

17. salută planurile Comisiei de a spori eficacitatea utilizării militare a aplicațiilor civile; consideră că realizarea de investiții în aceste tehnologii oferă o excelentă oportunitate pentru a da un impuls creșterii economice în Europa și a crea locuri de muncă de înaltă calificare, dat fiind că aceste tehnologii sunt relevante pentru numeroase sectoare: electronica, aeronautica, robotica, computerele de înaltă performanță, industria spațială și textilă, construcțiile, telecomunicațiile, tehnica de supraveghere, energia, navigația etc.;

18. solicită să se țină seama de faptul că întreprinderile care aplică aceste tehnologii inovatoare sunt, în principal, întreprinderi nou-înființate și IMM-uri, care, prin intermediul unui sprijin adecvat, pot contribui substanțial la realizarea de progrese tehnologice în domeniul apărării. Decizia Comisiei de a oferi sprijin specific pentru întreprinderile mici și mijlocii active în acest sector trebuie să fie considerată ca un pas esențial în direcția bună;

19. solicită o mai bună coordonare între serviciile competente, pentru a informa părțile interesate și a promova dezvoltarea de noi produse și tehnologii cu dublă utilizare. Uniunea Europeană ar trebui să facă uz de acest potențial considerabil de creștere și competitivitate;

20. împărtășește opinia Comisiei cu privire la necesitatea de a facilita participarea IMM-urilor la proiecte transfrontaliere, care – astfel – urmează să beneficieze de sprijin financiar prin intermediul Fondului european de apărare. Este esențial să se înțeleagă că includerea IMM-urilor în lanțurile de aprovizionare ale industriei europene de apărare va contribui la îndeplinirea obiectivelor de securitate și apărare și va consolida competitivitatea și autonomia strategică a Uniunii Europene. Fondul european de apărare ar trebui să ofere stimulente pentru realizarea acestor obiective;

21. consideră că este esențial ca Comisia să mobilizeze toate instrumentele de care dispune pentru a asigura un acces echitabil al IMM-urilor de pe întregul teritoriu al UE la Fondul european de apărare. Progresele din domeniul inovării nu sunt cuantificabile pe termen scurt; rezultatele nu trebuie evaluate înainte de stadiul de aplicabilitate. Cu siguranță că introducerea unei politici de investiții bine planificate și coordonate la toate nivelurile ar încuraja întreprinderile europene aflate în avangarda inovării tehnologice să preia rolul de investitori strategici pentru IMM-uri;

22. încurajează ferm Comisia să sprijine următoarele propuneri, care urmăresc să extindă participarea IMM-urilor la proiectele de apărare:

— în contextul cadrului financiar multianual (CFM) în vigoare, printre criteriile de atribuire pentru finanțarea proiectelor de cooperare se numără și clauza care prevede participarea a cel puțin trei întreprinderi din cel puțin două state membre. Este important ca proiectele propuse să fie proiecte cu adevărat transfrontaliere, care pot contribui la reducerea fragmentării pieței apărării în UE. Criteriile de atribuire ar trebui, de asemenea, să prevadă acordarea de puncte acelor consorții care implică mai multe întreprinderi din mai multe state membre;

— pentru oferte comparabile, un consorțiu având un număr mai mare de IMM-uri participante ar trebui să aibă prioritate în comparație cu consorțiile cu un număr mai mic de IMM-uri participante;

— solicită, acolo unde este posibil, să se garanteze că cel puțin un domeniu tematic de cercetare și dezvoltare este de relevanță pentru IMM-uri, astfel cum este deja cazul în achizițiile publice din domeniul cercetării;

— solicită înființarea unui sistem de comunicații fiabil, care să coordoneze măsurile de informare luate în comun de serviciile implicate ale Comisiei; unul dintre principalele avantaje ale unui astfel de sistem ar fi crearea unui punct unic de informare pentru toate posibilitățile de finanțare, inclusiv pentru ansamblul programelor relevante ale UE din domeniile apărării și al bunurilor cu dublă utilizare. Este important ca acest sistem de comunicare să difuzeze exemple de bune practici;

— salută decizia Comisiei, care prevede alocarea unei părți a Fondului european de apărare IMM-urilor, pentru proiecte care promovează participarea transfrontalieră a acestora; sprijină propunerea ca asistența financiară din partea Uniunii să nu depășească 20 % din totalul costurilor eligibile ale acțiunii;

Finanțarea

23. solicită să se ia în considerare că Grupul BEI este un partener important pentru realizarea de investiții în tehnologii cu dublă utilizare în cazul cărora IMM-urile joacă un rol important, din domenii precum echipamentele sau tehnologia militară pentru aplicații civile, securitate cibernetică, vaccinuri, biosecuritate, infrastructura de telecomunicații și informații;

24. atrage atenția că, având în vedere caracteristicile specifice ale sectorului de apărare, nu toate instrumentele bancare sunt adecvate pentru sprijinirea IMM-urilor; salută abordarea proactivă a BEI, care prevede utilizarea altor instrumente, cum ar fi împrumuturile, garanțiile și capitalul propriu;

25. consideră că instituirea unui Fond european de apărare nu trebuie să servească drept pretext pentru a reduce alocările pentru politica de coeziune și nici nu ar trebui să le afecteze în vreun fel, această politică trebuind să rămână principalul instrument de investiții publice al Uniunii Europene, menit să îmbunătățească integrarea europeană prin intermediul coeziunii sociale, economice și teritoriale.

Bruxelles, 23 martie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor

Karl-Heinz LAMBERTZ